

MAZÁNTUL

ELŐFIZETÉSI ÁRA
Hirdetvénytől kezdve.
Egy évre 18 h.
Egy évre 20 h.
Egy évre 24 h.
Egy évre 24 h.
Egy évre 24 h.
Egy évre 24 h.
Egy évre 24 h.
Egy évre 24 h.
Egy évre 24 h.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, a hétfő és
Ünnep utáni napok kivételével.
Szerkesztőség és kiadóhivatala
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 8.
A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.
Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XIII. évfolyam 40. szám.

Nagyvárad

Vasárnap, 1917 február 18.

Magyar nemzeti politika Bécsben.

— Bécsi levelezőnkől. —

Bécs, 1917 február 17.

A magyar románok hűségnyilatkozata itt szintén megbeszélés tárgya volt, még pedig sokkal egyetemesebb szempontok szerint, mint talán otthon.

E megbeszélésekből arra a meggyőződésre jutottam, hogy Ausztriában sokkal jobban kezdik ismerni és értékelni Magyarországot, mint tették a háború előtt. Különösen érdekes tanulságok vonhatók le most az oláh hűségnyilatkozattal kapcsolatban.

Eddig úgy szerették tekinteni egyesek az oláhságot, mint a „birodalomellenes” magyarságnak kívánatos „császárhü” ellensúlyozóját. Emlékeztünk rá, egyes bécsi körök milyen nagy lelkesedéssel és érdeklődéssel kísérték Luegert, aki tüntetőleg Magyarország kikerülésével, Galicián és Bukovinán át utazott Bukarestbe. Nem vették nagyon komolyan az egészet, csak azon derültek, hogy hogyan fognak e miatt prüszkölni a magyarok! A világháború kitörésekor arra számítottak ezek a körök, hogy ha Románia nem is szívesen harcolna együtt a magyarokkal, de az osztrákok kedvéért feltétlenül mellettünk fog beavatkozni a háborúba és ennek a fejében majd a magyar politikával lehet egy és más dolgokról csevegni.

Akkor néztek először nagyot bizonyos bécsi körök, mikor Románia még Ausztria kedvéért sem tartotta meg szövetségi hűségét. Tehát a független Románia mégsem lelkesedik annyira Bécsért? A másik — de már kellemes — csalódást a magyarországi oláhság átlagos magatartása okozta. A Gogák, Lukácsiuok száma elenyészően kevés ma-

radt, ellenben a magyar értelmiség vezetése alatt álló román nép minden behívási parancsnak pontosan engedelmeskedett és magyar tisztjei vezetése alatt kitűnő katonának bizonyult. Akkor jutottak itt arra az azóta egyre sürűbben hangoztatott meggyőződésre, hogy a magyarok mégis csak jó politikusok: legalább nemzetiségi politikát sokkal jobban tudnak csinálni, mint az osztrákok.

Én egy társaságban hozzá mertem azt is tenni, hogy a magyarok nemzetiségi politikája még jobb sikerű lenne, ha a történelem bizonyos korszakaiban idegenek nem avatkoztak volna bele magyarellenés tendenciával. Valamikor, nem is olyan régen, ezért a megjegyzésért legalább is kidobtak volna. Most sem helyeselték, de meghallgattak és elgondolkoztak felette s ellent nem mondott senki.

Kezdek belátni itt, hogy az a magyar nemzetiségi politika, mely az egységes magyar nemzeti államot tette meg sarkpontjává és végcéljává, nem pusztán és kizárólag magyar nemzeti érdek, nem „házi ügye” Magyarországnak, hanem követendő példa Ausztria németjei előtt, biztos alapja a Habsburgok trónjának és szilárd magva a központi hatalmak jövőbeli hatalmi alakulásának. Azt mondják, hogy nem hiába csinálta meg a kiegyezést magyar ember, Deák Ferenc, de a dualizmusból csak a magyarok vonták le a következtetést. Deák intenciója az volt, hogy Magyarországon a magyar, Ausztriában a német jelleg domborodjék ki. A magyarok, mondják itt, keresztül is vitték ezt ritka tapintattal

és szívóssággal úgy, hogy az egyéni jogokat teljesen respektálták, de azoknak semmit sem áldoztak fel az állami érdekekből. A háború alatt ez a magyar nemzetiségi politika a legfényesebb tűzpróbát állotta ki. Ausztriának is rá kell térnie a magyar példa követésére — legalább a háború után, de akkor azonnal, még melegében.

Most tehát az oláh hűségnyilatkozatot itt is a helyes, a magyar nemzeti szempontból itélik meg és meg vannak vele elégedve.

Fontosnak tartják itt, hogy a hűségnyilatkozat élesen és félremagyarázást nem tűrően hangsúlyozza a románságnak a magyar államhoz való hűségét. Nem felejtik, hogy ugyanezt hangsúlyozták a magyar oláhok a háború alatt több ízben, megyegyűléseken és más alkalmakkor is. Ez az új hűségnyilatkozat tehát mitegy összefoglalása a régieknek s minden kétértelműséget kizár azzal, hogy éppen úgy hangsúlyozza a magyar hazát, mint a dinasztia iránti hűséget. A világháború eseményei tették igazolták a magyar nemzetiségi politikát; ez a hűségnyilatkozat ugyanannak a politikának okmány szerű igazolása.

Mennyire helyesen vannak itt tájékozva a magyarországi nemzetiségi viszonyokról, mutatja egy nagyállásos osztrák politikusnak előttem tett nyilatkozata éppen a román hűségnyilatkozatra vonatkozólag.

— Lássam uram, mondotta, ez a nyilatkozat nem tartalmaz mást, mint csupa realitást, csupa valóságot. Az önök nemzetiségeinek vezetői szerencsésen megszabadultak bizonyos szerencsétlen előítéletektől. Valamelyik lapjukban egyik román vezérférfiú ugyan ismét rácsuszott az illúziók terére. A hűségnyilatkozatot kommentálva, azt a kijelentést kockáztatta meg, hogy az oláhok ezer éve küzdenek mai hazájuk-

Markovits és Weinberger cégnél

Telefon 11-09

raktáron lévő áru február hó 15-ig leltári árban lesz árusítva. Különös figyelembe ajánljuk fehérnemű készletünket, a legdusabb választékokban, valamint a nyáron érkező divat blúzokat és tavaszi kelméket! Olcsó méter árak! Mérték szerinti rendelés! Közismert jó női szabóság.

Telefon 11-09

ért a magyarokkal együtt. Minden művelt ember tudja, hogy a Balkánon kialakult oláhság csak 1186 után kezdett egyáltalán a Duna balpartjára, a mai Oláhországba áthúzódni és innen legkorábban a XIII. század elején juthattak az első oláh pásztorok Erdélybe, ahol addig hürük-hamvuk sem volt. Az oláh nemzetiségi ügynek elmérgesítője, sok félreértés szerencsétlen eredete a római származás, dáciái folytonosság meséjéből eredő nagyzási mánia volt. Ez, úgy látom, még most is kísért néha, mert hiszen a hétszázéves erdélyi otllakást csak nagyzási mánia tódíthatja ki ezer és még több esztendőre. Ezt kell a mesék országába utalni a multra nézve, erre az utra térjen nemzetiségi politikusaik java, akkor a jövő is sokkal tisztábban fog állani mindenki előtt.

— Mit méltóztatik érteni jövő alatt? kérdeztem.

— Megmondom őszintén. Az önök nemzetiségi politikáját tovább kell folytatni az eddigi helyes irányban. Megadni az egyéniségnek, a mit joggal igényelhet: anyanyelvét művelje szabadon mindenki. De az egyén is adja meg az államnak, a mit az tőle joggal követelhet: tanulják meg minél többen az állam nyelvét. Módot kell adni és pedig minél sürűbben arra, hogy az államnyelvet minden állampolgár elsajátíthassa. Ez is hozzátartozik a magyar nemzeti állam jellegéhez, sőt ez fogja azt igazi magyar nemzeti tartalommal betölteni. Középeurópanak Magyarország egyik legerősebb és legbiztosabb bástyája, de csak mint magyar nemzeti

állam. Ez nekünk osztrákoknak is az álláspontunk, sőt ezen az alapon kívánjuk a Lajthán tul az osztrák nemzeti államot megszervezni. Magyarországnak, a hol mindenki tud magyarul, nem lehet semmiféle idegen aspirációknak tárgya és így annál biztosabb támasza a Habsburgoknak, a vele testvér Ausztriának és az egész, most kialakuló középeurópai világhatalmi alakulásnak.

Kezet fogtunk. És ebben a kézfogásban, úgy éreztem, benne volt sok mindennek elfelejtése a multból és sok-sok reménység a jövőre.

Emlékezés Bedross főhadnagyra.

Belgrád, 1917. február.

Most, midőn a tragikus halálair hozánk is eljött, elvonul előttünk az ő hatalmas nemes alakja, mely jóságos finom lelket rejtett magában, melynek igaz melegét úgy itthon, mint kint a harcok harcában érezte miadecki ki hozzatartozott, mindenkinek csak egyszer is beszélt vele. Mint volt százada egyik szakaszának parancsnoka, közvetlen közelébe lehettem s most midőn a hihetetlen halálhír ő róla, ki oly szépen tudott élni, immár bizonyos, a végtelen fájdalomban, mely lelkekre ül, folyton felidéztem, folyton látom őt pár életképben, mely állandóan szemem előtt lobog.

Midőn kitört az olasz háború, századaival a F. sziklarengetégre került. Szemben immár történeti hegyes-csúcsok maradtak megapékülve az olaszok nehéz tüteivel, melyek folyton ontották a tüzet a szomszédra, a Bedross József századára.

A tollas vad alpiniek állandó tíma-

dásaiban és együtüzében szinto, boszorkány-óra valósgos szaklavarat emelt, melynek Kaveróában p pízhatott jó napokon a baka. Ezy évig állt gitt őt s megbiusult minden olasz erőlköd s.

Mikor földalatti barlanglakásában felkeresztük, mindig mondogatta „Tud átok fiuk olyan boldog, vagyok, hogy bakáimat gránátbiztos tető alá hozhattam”. Aztán mindjárt családjáról beszélt rajongással s ilyenkor ugy elrrekeuyült s mondogatta: Ezt a kimondhatlan érzést ti nem is tudjátok fel fogni. Mi meg csak úgy hallgatuk s néztük a bájos felesége és kis pufók fiai arckép ivet teleaggatott falakat, asztalt s mindent, ahol csak hely volt, mert családja képeivel díszített mindent.

A frontra híre érkezik, jön a trónörökös. Öröm és lelkesedés zug végig a lövészárkokon s egy-kettőre megérkezik a magas parancs, hogy a hősből küldöttség alakuljon, s Bedross főhadnagy élén járuljon a fenség elé. Büszkén vezette a hódolókat s ő, ki már kitüntetésre fel volt tervezve, meléa a legmagasabb elismeréssel tért vissza, melyet a fenség vállvergetve saját kezűleg tűzött átleta mellére.

1916 április első napjában elhagytuk régi állásainkat s a S. vidékre kerültünk, előbb az örökhó birodalmába, hova nyaktörő meredekeken, lavinák örvényén keresztül óriási szenvedések után érkeztünk meg. Legnagyobb ellenséggük a mindent pusztító hóviharak voltak, melyek pappendékli házaikból valósgosan kiemelték bennünket. Itt meg sem pihenhetünk, mert sietünk ezer méterrel a G. vidékén borzasztó csaták dultak, mert, mint a vidék kulcsát, az olaszok minden áldozat árán is birtokba akarták venni.

Egyszer csak jön a parancs, hogy Bedross főhadnagy századával siessen a harcok meg erősítésére. Sainte kivételien feladat volt, itt, hol helyenkint 6—8 méteres

EGY PÁRB AJ.*

Irta: Balla Ignác.

Nietzsche már lándzsát tört a párbaj ellen és hegyetlen következetességgel kimutatta, hogy a párbaj nem egyéb, mint a barbar középkori erkölcsök visszamaradt koresztája, — de ő sem ért cőt.

Az igazság más a holt betűkben és más a való életben.

Sávoly Daniel így gondolkodott legalább, a mikor a kávéházban már éppen a tizenhatedik cigarettára gyújtott és türelmetlenül várta, hogy barátai — a hivatalos párbaj segédek — a döntő választ tudomására hozzák.

Pár pillanat múlva — matematikai pontossággal: éppen a tizenkilencedik cigarettánál — meg is tudta már a döntő választ, a mely két komolyarcu, ayurga férfi alakjában öltött testet.

— Tehát pisztolyra megyünk? — kérdezte most, csak azért, hogy éppen mondjon valamit. Már nem volt izgatott. A bizonyosság bármilyen is volt az, megnyugtatta idegeit.

— Igen, pisztolyra. A feltételek — és ezt nem titkolhatom el, barátom — meg-

* A Magyar Könyvtár legújabb füzetéből. A füzet ára 36 fillér s Balla újabb novelláit tartalmazza.

lehetősen súlyosak. Haromzori golyóváltás, öt másodpercnyi cölási idővel, harminc lépéssel, öt öt lépés avasszal.

— Nagyon helyes! mondta Sávoly Dani. — Nagyon helyes. A sötös maga is meglehetősen súlyos természetű volt. Legalább az én véleményem szerint egy pofon a kávéházban, tanuk előtt, ez mégsem kedélyes baráti tréfa.

Egyszer már végezem kellett ezzel a Kárászal. Nem tühetem tovább az ő örökös csipdelődéseit. Azért, mert néha napján kellekvennem tőle egy egy nyakkendőt, vagy gallérvázlatot megcsontítottam egy-egy hófehér darabbal, nem kellett volna ezzel mindég előhozakodnia... Barátok között, piáne lakótársak között az efféléket nem kell az angol lo-dok kassinójának szigoru szavával megbírálni! De ő megtette, kíméletlenül, nyersen, a nagy nyilvánosság, vagyis idegek előtt! Ezért tehát számolnunk kellett egymással...

A két komoly arcu u hallgatott pár pillanattig, majd az egyik megszólalt és a hangja ünnepies volt:

— Tehát holnap reggel a zugligeti tisztáson Hat órakor.

— Hat órakor — ismételte Sávoly Dani.

De most hirtelen elmosolyodott. Valami eszébe juthatott. Valami furcsa, nagyon furcsa dolog...

Fizetett.

A mikor a fizetőpincér eltávozott az asztala mellől, már belé sem mert nézni a pénztárcájába...

— Rorcsok...! — mondta magában. — Miért is kell ennek a párbajnak a a hónap végére emnie...

De azért mosolygott.

Haza sietett.

Örökösen, lábujjhegyen lépett be a szobába. Az egyik ágyban már ott sludt Kárász, a kivel holnap életre-halálra ki kell állania a zugligeti tisztáson...

Lopva ránézett, aztán sietve ő is lefeküdt...

II.

A mikor felébredt, motorkalást hallott a szobában.

A mint széjjel nézett a szobában, meg is találta Kárász Pista személyében, a kit még sem lehetett Majmuának minősíteni.

Kárász Pista öltözködött.

Kárász Pista tiszta gallért, kékelt, új nyakkendőt szedett elő a szekrényből.

Kárász Pista most a ruhák között nézett széjjel. Kivette az új gyönyörű redingoteját megajmozatta, aztán visszatette a szekrénybe. Látszott rajta, hogy sajnálja felvenni.

Kárász Pista végre felöltözött. A mikor készen volt az öltözködéssel, még egyszer

MAYER ÖDÖN és Tsa.

villamos- és gázerőre berendezett ékszer ipartelepe

Nagyvárad, Színház-utca 4. szám alatt

Elfogad egyházi tölserelések tűz és galván aranyozását és ezüstözését. Készít drágaköves ékszereket, elfogad átalakításokat és javításokat.

!! Aranyat legmagasabb napi árban veszünk !!

volt a hó s hol egy kis csuszás és haláltia mindenki, hol utnak nyoma sincs és hol ismeretlen minden. Bedross főhadnagy ki adta a parancsot az indulásra s nekivágott elől a hóhegyeknek. Bugdacoslás, lezubanás s alig haladunk, míg egyszerre csak főhadnagyunk leül, hátára fekszik s káprázatos iramban csuszik lefelé. A vér is megfagyott bennünk, de aztán utána s pár ember ki vételével, kiknek nem sikerült, leértünk. Az olaszok hatalmas zárófüzébe kerültünk, robantak a gránátok s pukkaantak a srappellek s az ellenséges fegyverszörök rémesen világitották az utat. Közben hatalmas köd ereszkedett le, mely itt percenkint jön-megy, melyet mint villámcsapás hasított át a lövegek tüze. Megfogyva értünk oda s Dante poklát láttuk magunk előtt. Az olaszok már közvetlenül állásaink előtt voltak s főhadnagyunk parancsára valóságos kézigránátzáport szúrtunk az ellenségre, majd meg véres kíséretében visszavertük a dögöket, ahogy bakáink az olaszokat hívják. Bár az olasz valóságos oroszmodra hat nyolcszoros rajvonásban újra és újra támadott, a G hegy, a természetnek e gyönyörű alakulata keztünkben maradt s az olasz véresen vissza verve, csak messziről bámulhatta vágyai vágyát. Itt már a tavasz kacérkodott velünk s a természet egyik legzebb völgyébe, a híres S. völgybe néstünk alá, hol már a síres nyár pompázott. Szeretett főhadnagyunk, kinek szívét az olasz front másfél éves szenvedéssel erősen megviselték, nem maradhatott már itt soká s különösen az utóbbi napok hercei, melyek dicőseggel az ő nevéhez fűződnek, annyira beteggé tették, hogy elkerült a harcokról.

Felgyógyulása után Belgrádba került, hol helyszolgálatot teljesített s hol megnyeré, finom modorával s páratlan egyéni ségével csakhamar a társaságok becézett tagja lett. Családi tiszelyét is áttette s boldogan sétálgatott feleségével a Száva partján s a Kalimesdán történelmi helyein. Boldogsága azonban nem tartott soká, jött az oláh

betörés, mely megsavarta s aztán szétverte azt. Nagy magyar lelke nem hagyta nyugton, tigris lett s önként jelentkezett a harcra. Mikor bihari magyar fiukból válogatott századával harctérre indulva, mámosos lelkesedéssel végigvonult Belgrád utcáin, bámulta egész Belgrád. Erdély bércsinek hősiességével vett részt századával s az ojtosi szoros véres harcaiban gránáttól kapta halálhozó sebeit.

A csaták mezején ott maradt a hős parancsnok százada s néhány héttel később követte katonáit, kiket úgy szeretett a vitéz főhadnagy.

Vadász Ernő,
zászlós.

A Nagyváradi Agrár Takarékpénztár közgyűlése.

A Nagyváradi Agrár Takarékpénztár tegnap délelőtt tartotta évi rendes közgyűlését. A bemutatott zárszámadás és mérleg igazolja azon törekvést, hogy az intézet a nehéz viszonyok között is buzgó tevékenységgel szolgálja nemcsak a részvényesek, hanem közgazdasági érdekeinket is. Dr. Demetrovics Elek vezérigazgató odaadó munkalmának, körültekintő, fáradtságot nem ismerő igyekezetének eredménye az elért siker.

Dr. Móricz Ernő igazgatósági elnök vezette a közgyűlést, amelyen a következő részvényesek voltak jelen:

Selwicz Miksa, Sas Ede, dr. Demetrovics Elek, Gerő Zsigmond, dr. Hlász Márton, dr. Thury László, Horthy D. Zsó, Pospisich Géza, Széles Gyula, Gyémánt Mihály, Kátrán Sándor, Joricskay László, Letovits Rudolf, Marschalkó Leó, Molnár Henrik, Luce Lipót, dr. Révész Jakab, dr. Baur Oskár.

Dr. Móricz Ernő elnök konstataálta, hogy a közgyűlés határozatképes, mert kellőleg meghirdettett s a közgyűlésen jelen van 19 részvényes. 752 részvény képviselőben, 659 szavazattal. Majd vázolta az elmúlt év fontosabb eseményeit. Nagy jelentőségűnek tartja a Pénzügyi Központ megalakítását, amelybe az intézet is belépett. A Nagyváradi Agrár Takarékpénztár buzgón és tekintélyes összeggel kivette részét a Hadikölcsön jegyzéséből, valamint a hadi jótékonyk terén is meghozta az erejének megfelelő áldozatot; az intézet 600 koronát bocsátott a Hadsegélyző Hivatal rendelkezésére.

A megnyitás után dr. Demetrovics Elek vezérigazgató felolvasta az igazgatóság következő jelentését:

Amtőn VII-ik üzletési jelentésünket a háboru harmadik évében előterjesztjük, sajnos, a hadban álló felek csúnya és megérő béketörekvései helyett az élethálharcok minden képzeletet felülmúló fokozott fásitást éljük. Az elszánt küzdelmek sorompóba állítják a népek összességét, a haraképes erők minden egyedét, és részessévé vált a küzdelemnek a közgazdasági élet valamennyi tényezője, melynek nincs és nem lehet buzgóbb feladata, mint a hadiszükségletek előteremtése és ezen helyzetbe való alkalmas beilleszkedés mellett a fokozódott termelésnek annak kielégítése.

Ez az állapot, amíg egyik irányban a tőke tuhálmozását eredményezte, addig a takarékpénztárak működését megbénította és annak legtöbb üzletágzatában teljes stagnációt váltott ki. Új üzletként csak egyes átmeneti üzletek mutatkoztak és a takarékpénztárak működésében az év egyik jellegzetes vonása az, hogy az adós felek tartozásukat nagy mértékben csökkentették, gyakori esetben teljesen visszafizették.

A földmives nép nagy pénzfeltelegre

megnézte magát a tükörben, majd fejébe nyomta a csilláderét és határozott léptekkel távozott. Az ajtót még be is csapta maga után.

Sávoly Dani most hirtelen az órájára nézett. Ot óra múlt.

Május volt és májusban reggel öt órakor már világos van.

Kezdeni még csak kezdet, de aztán már nem is jutott sokkal tovább. Ebbéli negy ténykedése már az ingnél megfeklett.

— Hogy az ördög vinné el azt a mosnó! Most nincs tiszta ingem... Már pedig a párbajnak egyik legelemibb feltétele a tiszta ing!

Nem sokat köztudott magával.

— Ehl! Évfégre mégis csak barátok voltunk! — mondta magában és Kárász szekrénye elé lépett.

A szekrény ajtaja nyitva volt és látni lehetett a sok egymásra rakott, tiszta, vasalt inget.

— No, most utójjára még kölcsön veszek tőle egy inget!

Ez a szépen kivette az inget és magára is vette.

— De a tiszta gallérokban sem bővel velkedem valami túlságosan! — mondta most magában. — Már pedig kétszpos gallérral csak nem alhatok ki... Nekem sincs tiszta gallérom, de neki van. Hát ő!

csön veszek tőle egyet... Utóvégre az is megtörténhet, hogy én lövöm le őt és akkor már nem fog haragudhatni rám!

A gallért is felvette.

— No egy szép nyakkendő sem ártana... Az ilyen ünnepek, komoly pillanatokban úgy illik, hogy az ember csúnya il fút legyen öltözve... Már pedig az egész fővárosban Kárásznak vannak talán a legszebb nyakkendők.

Most aztán a nadrág és a kabát következett volna. Igen ám, de az ő kopott, kifenyesegett kék ruháját, szánalmas kis zakóját vegye fel?

— Nem, ezzel tartozom már önmagamnak, de neki is. Csak nem fogom abba a megalázó helyzetbe hozni, hogy egy kis kopott alakkal párbajozzon. Előkelőnek kell lennem. Erre a célra pedig igazán, keresve sem találhatnék alkalmasabb ruhadarabot, mint az ő gyönyörű új redingote-ját. Igaz, hogy ő sajnálta felvenni, de legalább most be fogja látni, hogy én nem vagyok olyan kieső és, mint ő. Én nem sajnálom a ruhát! Én megbecsülöm ezt a komoly pillanatot, teljes mivoltában.

Szápen felhuzta a nadrágot, magára vette a redingote-t és benézett a tükörbe.

— Elegáns vagyok, lassan elegáns vagyok! — mondta elégedetten. — Ez mindent neki köszönhetem. De nem leszek halálosan érte! Nem bánom, ha ő le is

puffant, de én a levegőbe lövök. Hadd lássa, hogy nagyitkő, nemes gondolkodásu férfival van dolga!

III.

Sávoly Dani tehát ott állott a zugligeti tisztáson, kezében a vontosövű, töltött pisztolyal. Mellé a két segéd.

Az orvos, valamivel arrébb, a csillogó acélszerszámjait tisztogatta.

Kárász Pista is előlépett.

A vezető segéd ridegen darálni kezdte a békéltetési formulát.

De Kárász Pista alig hallott belőle valamit. Mereven nézte Sávoly Danit. Az első pillanatban még úgy érezte, hogy célpontot keresett ki magának, de aztán tágra meresztette a szemét. A tekintete megakadt valamin. A gyönyörű, lilaszínű nyakkendő, amely tűndökölt, ragyogott a májusi napfényben.

— Ez a nyakkendő... Ez a nyakkendő... — dadogta halkán. Hiszen ez a nyakkendő az enyém!

Sávoly Dani ebben a pillanatban szétárt a kabátját és egy vakillóan szép, fehér selyem mellény lett láthatóvá.

Kárász szinte megtáncorodott:

— Ez a mellény... A gazember kölcsönvette a mellényemet...

Most aztán jobban megnézte Sávoly

Nagy szőrmevásár! ritka alkalmi vétel

Előrehaladt idény miatt a raktáron lévő összes muffok és boák n. m. skunk, nyest, alaskai róka, kék róka, vörös róka, pézma és mindenféle szőrme rendkívül olcsón kiárusítatnak. Kostüm kelmék, szövet és selyem blouzek, keztyűk és harisnyák legolcsóbban

Czillér Inre nagyáruháza.

tett szert, amely a fölvtel iránti kedvet erősen fokozta, a hadban álló harcosok itthon maradt családtagjai előszeretettel földet vásárolnak és azokért egyes vidékeken szokatlanul magas árakat fizetnek. A vásárlást pedig legnagyobbrészt készpénzzel bonyolítják le, vagy csak rövid lejáratu hitelt vesznek igénybe.

A háborús állapotok által teremtett ezen folyamatban intézetünk is, az elmúlt évben két érdekkörébe tartozott circa 400 hold területű ingatlan szétosztásában vett lévékény részt, mely művelettel két nagyobb tételű kölcsönös részben készpénz ízarással megszünt, részben kétségtelen bonitású apróbb tételekre tagozódott.

Váltótárcáink az itt változott viszonyok következtében közel 200 000 korona oszkozást mutat, mellyel szemben szorosan visszszámítolási érdekelttségünket 400 000 koronát meghaladó összeggel redukáljuk.

Betétállományunknál mult évi átlagunkkal szemben emelkedést értünk el, bár éppen a hadikölcsönök jegyzéseire nagyobb kifizetéseket eszközöltünk.

Az elmúlt év folyamán kibocsátott hadikölcsönjegyzések gyűjtése körül jelentékeny részt vettünk ki magunknak és az általunk akvizált jegyzések 1 és fél millió koronát meghaladó összegét tesznek ki, melyből intézetünk saját jegyzése 100 000 korona. — Résztvettünk a hadijótékonyosság összes mozgalmában és a hadiárvek részére a háboru egész tartamára évi 600 koronát köteleztünk, melynek 60 százaléka rendelkezésünk szerint a nagyváradi hadiárveknak és özevegyeknek jut.

Gondoskodásunkat képeste ezuttal is az előrelátás és óvatosság, mely mellett melöltöttük mérlegünk felállításáról a rendezetlen váltókölcsönök hátralekös kamatainak mérleg számlán való beállítását és csupán csak a tényleg befolyt kamatot vettük számitásba.

Megelégedésünkre szolgál jelenthetni, hogy hatodik üzletévi jelentésünkben foglalt ígérletünket beváltottuk és részvényeseinknek

az elmúlt évről számításainknak megfelelő osztalékot fizethetünk.

Ezután van szerencsénk jelenteni, hogy a különféle leírások után a mult évi áthozattal együtt 68.206 korona 82 fillér nyereséget értünk el, melyet felosztására névsve javasoljuk, fordítassák: 5000 darab á 200 kor. részvény után osztalékkul 40000 K, részvényesekint 8 kor. Alapszabályszerő jutalékra 8848 K 95 fill, Tiszviselőkt jutalmazására 1800 K. Tartalékalapra az alapszabályszerő 5 százalékt 3160 K 10 fillér helyett 10000 K. Jótékonyokra 500 K. Összesen 61148 K 95 fill, míg a fennmaradó 2057 K 87 fill. pedig új számlára vitessék át. Javaslataink elfogadása esetén kérjük elrendelni, hogy az osztalék f. hó 19-ől kezdve a 7 számú részvények ellenében pénztárunknál, valamint a Pénzüntézetit Központnál Budapest költségmentesen kifizetessék.

Kapcsolatosan Kálmán Sándor felolvasta a felügyelő bizottság jelentését, mely után ugy az igazgatóság, mint felügyelő bizottság jelentését elfogadták és a felmentvényt megadták.

Ezután a felügyelő bizottságot választották meg 3 évre és pedig: elnök báró Podmaniczky Károly, tagok Parkas Kálmán (Zsáka), Gerő Zsigmond, Kálmán Sándor.

A kisorsolt tanács tagok helyére Ösen-gery Antalt, Govrik Ákost, Wohl Jankát, Kolb Rózsát, Leitner Ferencot, Bartsch Ernőt és Steiner Viktort választották meg.

Az elnök öltetésével a közgyűlés véget ért.

Ma nyilik meg az Anyák Köre.

A Kath. Növédő Egyesület újabb akciója.

Mióta elhangzott felsőleges királynéknak ajkairól: „Mindent a gyermekekért!” nagyobb megértéssel, több buzgalommal igyekszik társadalom, egyesület és az egyes ember a gyermekek ügyét felkarolni. Egyik pénzadományával, másik tekintélyének, szavának súlyával, ismét mások lelkiüket, szívüket, idejüket áldozzák e szent, e nagy ügyért.

A Kath. Növédő Egyesület már régebben részt vett e munkában, de intenzívebben november hónap óta foglalkozik vele. De máris szép sikerek, eredmények s áldások fűződnek munkásságukhoz. Száznál több családot gondoz állandóan. Tejet, élelmiszert ad, táppénst és ruhasszegélyben részesíti őket. Szakképzett gondozónőt tart, kit felelősségteljes munkájában kitartóan támogatnak az ügyért meleg szeretettel lelkesülő urhölgyek.

Ezek a hölgyek nem várnak jutalmat, elismerést, dícséretet. Ők már látogatásaik alkalmával elayerik jutalmukat hőszégesen.

Kimondhatatlan az a jóleső érzés, hogy egy szegény vergődő anyán segíthettem. Egy parányi életet megmentettem jó tanáccsal és sok nélkülözött dologgal elláttattam.

Az elcsüggedt szívbe bizalmat, melegséget tudtam bevinni, Menyire érezzük ilyenkor, hogy a mi csekély kis jószágunk, kicsi kis fáradságunk és áldozatkészségünk — mely nagy horderejűvé lesz, ha azt egy tehetséges kisebb embertársunk támogatására fordítjuk. Bizonyítja az a hálás tekintet, mellyel távozásunkkor kikísér az anya. Ilyen hálással csak egy anya tud nézni. A rongyok alatt is anyaszív dobog, az eldurvult vonásokat is széppé, kedvesse tudja varázsolni az anyai szeretet. Ha nem is rendelkezünk egy Rafai szemével, mégis megérezzük, meglátjuk e nyomorgókban is azt, mi őket naggyá és segélyünkre érdemessé teszi.

Itt lehull a válaszfal, a szenvedő megérzi, hogy egy erősebb, nemesebb anyai lelkülettel áll szemben, mely az ő gyermekeért aggódik, róla gondoskodik. Elolvad a jég, itt nincs gazdag és szegény nő. De

van egy intelligens, segíteni akaró és tudó erősebb nő, kirs teljes bizalommal támaszkodik a gyengébb. Ez a keresztény szeretet! — Más ezt ily tökéletes formában nem tudja megoldani.

Intézményünk halad, fejlődik. Nem állhat meg a látogatások és segélyeknél. Ma nyilik meg az Anyák Köre. Erre védenceink: gyermekek és anyák hivatalosak.

Az anyai büszkeség itt kioldást nyer, mert bemutatathatja sok nehézség közt is jól ápolt, tisztán tartott gyermekét. Míg, aki tudatlanságból, hanyagságból, vagy hibáján kívül gyenge, vézna, későbbi tiszta gyermeket mutat be, — szeretetteljes oktatásban részesül.

A Katholikus Növédő egyesület az, mely mindazt megadhatja, hiszen olyan lelkes munkaesős gárda áll tetire késsen, az elnököknek csak egy szavába kerül, s már is a legmagasabb nővéru program áll rendelkezésre.

A mai megnyitón beszélni fog az elnöknőn kívül, Ravasz Barnáné, dr. Braun Elza kitűnő orvosnő, ki egészségi tanácsokat fog adni az anyáknak. Utána Gálffy Sándor hittanár a keresztény nevelésről tart előadást. A virádválasztási leány kör tagjai vidám, kacagtató dialogokat adnak elő. Utána jó ocsone, meleg tea lesz, melyet Vucskics Jutta Urhölgy az egyület áldozatkész jótéveje ajándékozott.

Mikor asszonyaink egymástól meghallották, hogy teára vannak meghíva, bizakodó, mosolygós arccal jöttek kérni, hogy ők is eljöhessenek. Tehát ma nagy lesz a boldogság, mert mind eljöhhetnek.

Vészéreljen s buadtison bennünket Knébél mondással, melyet az 59-ik német kath. gyűlésen mondott:

Gondoskodjatok, hogy a rózsák virágozzanak és díszítsék kerijáitokat, neveljétek jó asszonyokat és ők egy boldog népet nevelnek nektek!

Özv. Olasz Ákosné.

ŐR felvétetik a Fekete Sashoz. Jelentkezhetni a gondnoki irodában. Sas-passage 24 számú lépcső.

Danit. Nevetni szeretett volna egyszerre és toporzékolni.

— Az én új redingote om! Amit én sajnáltam felvenni! És ő, a bitang felvette.

Egy pillanatig most még arra gondolt, hogy célozni fog. De aztán hirtelen eszébe villant, hogy hová célozzon? Bárhová is céloz, ha a golyó talál, az ő legujabb, legszébb ruháját teheti tönkre vele.

Még nézte, hosszasan, csodálkozva Sávoly Danit, de a szemében már mosolygás csillogott.

— Nagy selma, az bizonyos!

A vezető segéd most ért a békéltetési formula végére.

A beállított esőndben Sávoly Dani mosolygva, kissé kajánul, de kedves könnyelműséggel nézett Kárász Pistára.

Kárász elkezdte magát.

Sávoly Dani pedig nevetve dobta el a pisztolyt és Kárász felé indult.

Kárász alig tudott szóhoz jutni a nevetéstől. Szeretettel, őszintén, boldogan átölelték egymást, miközben Kárász nevetve mondta:

— Nagy selma vagy... nagy selma vagy... Most is az én ruhámat vetted fel...

Sávoly komolyan nézett rá:

— Hát kitől vettem volna kölcsön erre az ünnepies alkalomra egy megfelelő ruhát, ha nem éppen a legjobb barátomtól!

IV.

Igen, igen, a barátság... A barátság, az csodálatos egy dolog. A barátság sok mindent feljogosít... A barátság sok minden bántó dolognak elvesszi az életét és a tagédlakat átbillenti emberi komédiákká...

Szurmay lesz a honvédelmi miniszter.

Budapest, február 17. (Saját tudósítónktól.) Szurmay Sándor tábornok Budapestre érkezett, ahol a miniszterelnökkel tanácskozott. A miniszterelnök tegnap este a munkapártban kijelentette, hogy a honvédelmi miniszteri tárcára egyetlen komoly jelölt Szurmay tábornok.

A szibériai csapatokat Európába hozzák.

Budapest, február 17. (Saját tudósítónktól.) Genfből írják, hogy a „Tég” című lap Jokahovóból jelenti: Kelet-szibériából az orosz csapatokat Európába viszik. Az orosz csapatokat azért tartották Szibériában, hogy a japán erőket Kelet- és Északmandzsuriától távol tartsa. Mint-hogy azonban Japánnal Oroszország jelenleg jó viszonyban van, a szibériai csapatokat nyugodtan elhozhatják.

Harc indul Herestraunál.

Keleti harctér. Budapest, február 17. (Hivatalos.) Az ellenség Herestrautól északnyugatra ma reggel óta támadja állásainkat. A harc folyik.

Stan'slaunál, Zborostól délre és Zbrezanytól délre tábori őrsaink erősebb orosz felderítő osztagokat visszautasítottak.

Olasz és délkeleti harctér. A helyzet változatlan. Höfer.

Amerika még nem fegyverzi fel kereskedelmi hajóit.

Budapest, február 17. (Saját tudósítónktól.) Rotterdamból táviratozzák: A Daily Telegraph Newyorkból jelenti, hogy Amerika hadügyminisztere nem ad sügyut a kereskedelmi hajókra, amíg Wilson a kongresszussal egyetértőleg meg nem fontolja ezt a kérdést és a kongresszus erre felhatalmazást nem ad. A feszült helyzet jelenleg enyhült, mivel a Jaredale foglyait szabadon bocsájtották.

Miksa főherceg a szultánnál.

Budapest, február 17. (Saját tudósítónktól.) Bécsből jelentik: Miksa kir. herceg Konstantinápolyba utazott, hogy a szultánnal notifikálja Károly király trónra lépését.

Stürmer támadása Wilson ellen.

Budapest február 17. (Saját tudósítónktól.) Stockholmból jelentik: Stürmer, a volt orosz miniszterelnök a Russkoje Szlovában megtámadja Wilsont, hogy békekeziója nem volt komoly, ami most is kitűnik, amikor alarcát eldobta. Stürmer szerint a békekezió folytatására más, alkalmasabb férfiú kellene. A többi lapok Stürmer nyilatkozatához helyeslő kommentárt fűztek.

Az első amerikai gőzös áthaladt a blokádon.

Budapest, február 17. (Saját tudósítónktól.) Milanóból táviratozzák: A Secolo jelenti Londonból: „Philadelphia” amerikai oceánjáró gőzös február hó 15-én reggel elindult Liverpoolból Newyorkb. Ez az első amerikai gőzös, amely áttörte az Arguiát körül záró blokádat. A hajón amerikai utasok és az amerikai sajtó egyik képviselője utaznak.

Elsülyesztett hajók.

Budapest, február 17. (Saját tudósítónktól.) Az „Egypte” belga gőzöst 2414 tonna tartalommal, Most Westons francia gőzöst 3233 tonna tartalommal és Aemes-Mana francia vitorlást 327 tonna tartalommal elsülyesztették.

Elsülyesztettünk egy olasz gőzöst.

Budapest, február 17. (Saját tudósítónktól.) A Stephani ügynökség jelenti: Egyik osztrák-magyar buvárhajó elsülyesztette a 2000 tonna tartalmu „Oceania” olasz gőzöst.

Bezárják

az összes szórakozó helyeket.

A M. T. I. jelenti, hogy a miniszter-elnök újabb rendeletet bocsájtott ki, amelyet a hivatalos lap holnapi száma közöl és amelyben a tüzelő anyagok legmesszebbmenő kimélete érdekében intézkedik.

A rendelet szerint bezárandók: a színház, mozi, kabaré, s más szórakozó helyek, összes múzeumok, képtárak, gyűjtemények, felolvasó és más nyilvános termek.

Olyan helységeken, amely tüzelőanyagkészletekkel bőven el van látva, a hatóság első tisztviselője ezen § rendelkezése alól egyes esetekben kivételt tehet.

A rendelet szól még a társaskörök stb. 11 órai zárójáról s ezen idő után a magánházakban a szokásos vendéglátás keretét meghaladó tartózkodás tiltását. A rendelet ellen vétők büntetendők. Ezen rendelet február 19-én lép életbe.

Erős tűzharc nyugaton.

Berlin, február 17. A nagyhírhírlélek jelenti:

Nyugati harctér.

Rupprecht bajor trónörökös vezértábornagy hadseregportja. Az Artois arcvonalon és Somme területen különösen az Anere mindkét partján a tűzerő harc jelentékeny erősségre fokozódott. Több helyen visszavertünk angol felderítő osztagokat, Miraumonttól délre pedig egy pergőtűzzel előkészített erősebb támadást.

A német trónörökös hadseregportja. Az Alsne mentén Perisubachtól nyugatra és a Champagneban Homiétól délre francia előretörések kudarcot vallottak.

Repülőrajaink az ellenséges arcvonal mögött fontos telepkekre bővegesen dobtak bombákat. A Somme mentén az ellenségnek több löszerraktára levegőbe repült. A robbanás és a földrázkódás egészen St. Quentinig észlelhető volt.

Meghiúsulnak az orosz vállalkozások.

Keleti harctér.

Lipót bajor herceg vezértábornagy harcvonala Luck mellett, Lucktól délnyugatra, Zborov mellett, Zbrezanytól délre és Stanieszlautól délnyugatra meghiúsultak az orosz vállalkozások.

József főherceg vezérezredes harcvonala. Az Oltos völgytől északra emelkedő magaslatokon a reggeli szürkület óta harcok fejlődtek.

Mackensen vezértábornagy hadseregportjánál nincs esemény.

Macedóniai front.

A helyzet változatlan.

Ludendorff, első főszállásosvezér.

* Közhírség, hurut, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatású szer a Farkas féle hurut szeletke. Ára 1 kor. Kapható Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagy várad, Rákóczi-ut 7/B. Tejkonszerv is kapható.

Uj záróra.

Becsukják a színházakat, mulatókat, nyilvános szórakozó helyeket.

A Budapesti Tudósító jelenti, hogy az Operaház és a Nemzeti Színház vasárnap este tartja utolsó előadását s mindaddig zárva lesznek, amíg a jelenlegi szénhiány nem enyhül.

A minisztertanács ugyancsak elhatározta tegnap, hogy miután a kórházak és klinikák a szénhiány miatt még a legszükségesebb műtéteket is csak nehezen tudják elvégezni s miután a betegeknek kiosztott nehezebb takarók sem nyújtanak kellő védelmet a hideg ellen, a kórházak szénszükségletének biz-

tosítása végett az összes színházakat, kabarékat, mozgósínházakat, muzeumokat, nönytárakat, nyilvános előadásokul szolgáló helyiségeket, olvasótermeket bizonytalan időre bezáratja.

Viszont a klubokat és társas összejövetelek céljára szolgáló helyiségeket csak este 11 óráig tartatják nyitva. Sőt még a magánlakásokra is vonatkozik a rendelet, amennyiben a rendes vendéglátás kereteit meghaladó összejöveteleket tartanak. A rendelet megjelenését tegnap estére várták.

Városi ügyek a minisztériumokban

Juricskay Barna tanácsos utjának eredménye.

Juricskay Barna városi tanácsos pár napig a fővárosban időzött, hogy a minisztériumokban heverő néhány fontos városi ügyben eljárjon.

Különösen négy városi ügy sorsa iránt érdeklődött a különböző minisztériumokban, amelyek mind Nagyvárad város zilált pénzügyi viszonyait érintik; ezek: a rendőrfelügyeleti díjak, a szikviz- és ásványviz magasabb városi illetékekkel való megterhelése, pezsgőbor városi megadóztatásáról szóló szabályrendelet, a bor és hús-fogyasztási államegély biztosítása és a városi szeszifőző engedélyezésének sorsa.

A rendőrfelügyeleti díjakról szóló szabályrendelettervezet, melyből nagyobb összeget remél a város, a belügyminiszternél van. Megígérték, hogy közelebb jóváhagyva leküldik.

A szikviz és ásványviz magasabb megadóztatásáról szóló szabályzat tárgyalás alatt van; kedvező a kilátás, hogy jóváhagyással kerül vissza a városhoz.

A pezsgőbor városi megadóztatását előző szabályrendelet már a kutba esett; kereken kijelentették a miniszteriumban, hogy a már kész megállapodás szerint, nem hagyják jóvá, amint elutasították Szabadka és más városok hasonló irányú kérelmét. A pezsgőt valószínűleg az állam fogja megadóztatni.

A bor és hús-fogyasztási államegélyt illetőleg biztatták Juricskay Barna tanácsosokat, hogy megkapjuk, de az elintézésre még várni kell.

A hatóság szeszifőző engedélyezésének kérdését most tanulmányozzák. Itt nagy érdekek állanak szemben egymással. A szőlősgazdák, tehát a termelők szövetkezetének kérelme és a város engedély iránti felterjesztése között dől el a kérdés. Mivel csak később kerül elintézés alá a kérdés, egyáltalán nem nyilatkoztak illetékes helyen akként, hogy csak sejteni is lehetne a szeszifőző ügyének mikénti elintézését.

A nézők és visszanezők.

Amint felszalad a vasfüggöny, özönlik befele a közönség. Még van idő, visszanezőknek a nézőkre.

Ismeretlen arcok. Fent a baloldali prosceniumban Miskolczy Barnabásra bukkant a kutató szem, a polgármesteri páholyban fiatal lányok és idősebb urak tetszenek ismerősöknek. Lent a főkapitány székében Gerő Gusztáv dr éles profilja, a kaszinó padsorában Hollósy Dzsózsi, baloldalon földszinti páholyban Reidnerék, egy két színész, mint térszében a massola elszórvott újságírók és költők, a készen vagyunk. A közönség nagyrésze most szokik a színházhoz.

Lent, egy páholyban egy urhölgy fogpiszkálót vesz elő, s beledöfi a szájába, úgy nézi végig az előadás elejét, pendantja a földszinten egy ur, aki azka között tartja a fogpiszkálót, a cigarettát mimeli és ezzel csillapítja vágját. Ez egy kulturmokk lehet. Most bejön egy hölgy a földszintre, már javában játszanak, ő kényelmesen sétál, s előveszi szabadjegyét. Most kapta.

Felállít öt nézőt, lent. Jön egy másik hölgy, ugyancsak szabadjegyes, felállítja mind a hatot, lent. Az előbbivel összebukik s megbeszélést folytat. Jön a harmadik nő, az utolsó, a legutolsó nő s hét nézőt felállít, bemegy. Megmutatja a jegyét, szabadjegy, most kapta. Tozalatt csinált a tükör előtt, ezért késelt.

Az egyik emeleti páholyban egy család lenyul a kiemel enivalókat a páholy peremére. Értkeznek. Hangosan csámcsogói, azt tudnak, a kedvesek. Táplálkozás után süteményeket vesznek elő, egyik brios ráragad a papírra, a leánya lenyalogatja, a papír lehull. A darabot nézik, de nem figyelik. Fogtisztítás, szivással, jó hangosan. A színpadtól Zsigmondy Anna felnéz, ránevetnek és intenek neki Zsigmondy mit tehet, visszanevet és magában szivja a fogát. Fajhangos fogszivás.

A földszinten egy hölgy cukrot eszik, a cukor odaragad az inyáhes, még friss, "fondant" mormogja a hölgy s nagyokat cuppan a szája az erőlködésben. Végül beleenyul s lelejt a ragacsot és szopogatja. A rendőr-

fogalmazó feláll és kimegy. A színházi orvos összeborzong. Füleket dugnak be körszőrökkel.

A páholyban egy ur kivess egy kést és körmeit tisztítja, aztán szopogatja az ujjait. A tisztító kitámolyog, rosszul lesz. Az állóhelyen köhéscselés, szipákolás, fent a karzaton egy hang: „Vegye el a kezét, ha mondom.“ A földszinten egy ur kivessi a bajuszkéféit és fésüli a bajusztát, a tükört nézi a könyökkel oldalba löki szomszédját. „Vigyázzon“, mondja ez s lassan dudolja Bihari után a nótát. Botfűlű és fahang. A nézők feszengenek, de hallgatnak, azt hiszik, ez régi színházlátogató, hát neki duktál ez. Majd ha ők is pár évig járnak a színházba, ők is dudolnak.

A visszanező csak azt látja, hogy van pénz bőven. Islés, nevelés, az nincs sehogya.

A rendőrség katonai detektiveket kap.

A háboru nagyon megnövelte a rendőrségek teendőit; különféle, a háboruval összefüggő bűncselekmények, (főképp hadiszállítások), katonaszökvények nyomozása és sok más aprólékos dolog alaposan megduzzasztotta az ügydarabok számát.

Ezzel szemben a munkaerő lényegesen megcsappant, úgy a tisztviselői kar, mint a legénységi állomány sora szemmel láthatólag megritkult, úgy hogy a felszaporodott teendők ellátása óriási erőfeszítést rótt a rendőrségekre.

Nem is nagyon csodálható, ha a teljesítmények láncolata itt ott kissé megzavartad.

Egyes vidéki városokban már segítettek a bajon, illetve katonasággal pótolták a hiányt. Miskolcon a rendőrlégénység számát 120 katonai rendőrrel növelték s 12 katonai detektivet osztottak be, akik polgári ruhában teljesítenek szolgálatot.

Néhány nap múlva nálunk is lesznek katonai detektivek. Jánosy Gyula főkapitányhelyettes a honvéd pótszászlóaljparancsnoksággal érintkezésbe lépett s megbeszéléseket folytatott olyan irányban, hogy a detektívtestülethez katonai detektiveket osszesszenek be.

A megbeszélés eredménnyel járt, rövidesen hat ügyes altisztet bocsátanak a rendőrség rendelkezésére. Ezek természetesen leginkább katonai ügyekben fognak nyomozni. Mindenesetre már ez is eredménynek mondható, azonban egy gondoljuk, hogy ha Miskolc 12 detektivet kap, Nagyvárad legalább kétszer annyit érdemel s nem ártana, ha nálunk is osztanának be katonai őrszemeket a rend fenntartására.

* Az élelmezési ügyosztály hivatalos órái. Tudatom a város közönségével, hogy a közlelmezési ügyosztály felelősségteljes és árubeszerzési, valamint belső irodai munkálatainak intézése végett a város közönségének csak d. e. 8—12 óráig és délután 2 órától fél 4 ig lesz rendelkezésére. Tekintettel ezen körülményre, felhívom a város lakosságát, hogy bármilyen ügyének reklamálása, vagy elintézése tárgyában csakis a fent jelzett időkben keresse fel az ügyosztályt, mert intézkedésem folytán ezen időn túl az ügyosztály senkinek sem lehet rendelkezésére. Nagyvárad, 1917. február hó 16-án. Lukács Ödön polgármesterhelyettes.

Amerika 27-én dönt.

Budapest, február 17. (Saját tudósítónktól.) Genfből jelentik: A francia lapok newyorki tudósítója jelenti:

Németország és Amerika közötti háborus kilátásokban javulás állott be.

Döntés csak február hónap vége felé fog történni. Wilson megvárja, míg Gerard berlini amerikai nagykövet 27-én hazáérkezik.

Meddig kerülhető el a háboru?

Budapest, február 17. (Saját tudósítónktól.) Rotterdamból jelenti a Nieuwe Rotterdamische Courant: A Morning Post Washingtoni levelezője táviratozza, hogy az amerikai kongresszusban nagy ellenzék van a Németország elleni háborunak. Ha azonban a buvárhajóharc következtében sok amerikai polgár veszti életét, véleményük szerint, nem lehet elkerülni a hadüzenetet.

A színház szene elegendő március közepéig.

Után fával fűtenek.

Tegnap délután az a hír érkezett Budapesti tudósítónktól, hogy a magyar királyi minisztérium tegnap beható tanácskozást folytatott a szénhiány dolgában, elhatározta, hogy a színházakat, mulatókat és muzeumokat február 19-től zárva tartatja, míg a szénhiány viszonyok javulnak s a fagy enge.

A Szigligeti színház igazgatósága rögtön telefonon érdeklődött a színház sorsa felől s azt a megnyugtató választ kapta, hogy ez a rendelkezés csak a fővárosra vonatkozik. Másfelől a színház ugye a várostól kap szenet, hanem azt Erdélyi Miklós találékonysága gyűjtötte össze.

Erdélyi Miklós már sejtette, mi készül, mert Halmay Lajos titkárral hetekkel előbb felhajtott minden szenet. Kapott is vagy két vagon ugynevezett ford-szenet, porosz porozsán ez, de egészen használható a színházi kályhákban.

Vett azonkívül almamezői szenet, ami a porosz szénnel együtt nagyszerűen ég, s több, mint két vagon szenet beraktároztatott a színház szénpincéibe. Mindennap érkezik ezenkívül 10 métermássa almamezői szén, úgy, hogy a színháznak március közepéig elegendő a szénkészlete. Ennekel nem lehet megszüntetni az előadásokat, mert a színház nem szorul segítségre momentán s ha szene nem lesz, az enyhébb márciusi napokban fával fog tüzelni s erre néve már van Erdélyinek kötése s akad erdőtulajdonos is, aki kisegíti a színházat fával.

Erdélyi Miklós szénigazgató, Tóth Elek k. igazgató, Sik Rezső főrendező és Halmay Lajos titkár meg Bankó fővilágító kíséretében személyesen meggyőződtek arról, hogy a színháznak van szene, fűtőanyagja. Nem kell tehát aggódni, hogy ezért megszünnének az előadások.

A Szigligeti színházat fenyegető fűtőanyag hiányában beszélünk Tyll Jácossal, a megye egyik legnagyobb forgalmu fűtőanyag-cégének, a Bihar megyei Tiszta fűtőanyag-üzemének,

vezetőjével, aki úgy nyilatkozott, hogy a szövetkezet teljesítés a színház vezetőségének ily tárgyú kérelmét, ha közvetlenül hozzá fordul. Igaz ugyan, hogy a mai szállítási nehézségek és munkáshiány nála is fennállanak, de azért valószínűleg olyan helyzetben lesz a szövetkezet, hogy a színház fűtőanyagját segíteni fog.

Mi van a kirakatokban?

Örül a „Vörös Malom“.

Gyermekek ostonak el mellettünk s kabátkáik alatt könyveket szorongatnak. Most jöttek egy boltból, amit vásároltak, rejtegetik. Az egyik hirtelen elővette a könyvet és széles mosollyal nézgette a hazug, számitással készült címkéjét. Pornográfia volt.

A kis fiúk pénzt szeretnek s adnak rozsz könyvekért. Rendszeresen elterjedt közöttük a sok ezeméti könyv. A kis lányok se maradnak hátrább. Szívesen 15 éven aluli leánykák sétálnak hosszú katonákkal az utcákon, kezükben rikító könyvek, ajkukon szemérmetlen szó, szemükben a tulkorászérés láza.

A könyvkereskedések előtt összehajtott szemekkel kutatják a gyerekek, mit lehet vásárolni „valami jó“? A kirakatokban van bőven.

Egy antikvárium első kirakátában fent gyermekképeskönyvek és ABC-k, bent a román ábécéi Szabin, Arozbasaról, Modern Franciák és Szerelemes Férfiak erotikus képpel. Ott díszes Szatanello Dekameronja, írta Márkus József, Pantalon asszony, Kock Paulól, ugyanattól A három nadrágu ember. Egy kis sürtött Bocaccio, Don Juan intim vallomásai, Casanova emlékiratai, Faublas lovag kalandjai, Sherlock Holmes s egyéb könyvek népies kiadásban. Olcsók, hogy az ifjúság megvásárolhassa őket. No és a Vörös malom.

Igen, ezek még nem is háborus vadászatok, nem rémregénybe öntött fantasztikus háborus történetek, hanem öreg, mesterségesen kevert, állított mérgek, lélek bomlasztó, gerincgyalvó manó, aljas ösztönöket ébresztgető pornográfia.

Mind arra spekulálnak, hogy az ifjúság vegye, egye, fogyassza, olvassa és beolvasza magába, ro noljon meg, rokkanjon meg korán, csak adja oda ezeknek a gaz,

lelkismeretlen, korbácsolni való szeny írónak és kiadóknak és terjesztőknek az egy-két-három koronákat.

Tanítókat, pedagógusokat, szociálpolitikusokat, emberbarátokat mondják, suttogják, harsogják és kesergik, hogy az ifjúság erkölcsi, lelki megmetyeződött, romlásnak indult. Uraim, könyvkereskedők, a Vörös malom örli meg a gyermekek, a jövőnk Magyarország ellentálló erejét és szép, friss, nemes lelkületét.

Őrök közül sokan bódító mérget árulnak, közveszélyes becselenséget követnek el. Ki a kirakatokból és a puli mellől a szennyirodalommal, jószántukból távolítsák el, míg a társadalom nem szervezkedik, s a jövőnk generáció megmentése érdekében ki nem korbácsolja az ilyen hitvány kárárt a könyvkereskedés tisztos foglalkozásának házából.

A gázgyár beszünteti üzemét.

Márciusra már nincs szén.

A szénhiány rendkívüli sok bajt okoz főleg azoknál a közüzemeknél, amelyeknél a szén a legfontosabb üzemeltető eszköz, s amely nélkül működésük lehetetlen. Ezeket most válság fenyegeti.

Ilyen válság előtt áll a nagyváradi légszuszogó. Szénkészlete csak február végéig elegendő s ha addig nem érkezik részére újabb szénhiány, kénytelen üzemét megszüntetni.

A gázgyár üzemének szünete sokkal nagyobb jelentőségű, mint azt a viszonyokkal nem ismerősök hiszik, mert sok más közüzem válságát is jelenti a gáz és kokszt szolgáltatás megszüntetése.

Igen sok köz és magánépület, nagyobb ipari vállalat nemcsak gázzal világít, de kokszzal fűt; a gőzfűtésre berendezett épületek fűtése lehetetlenné válik. A többiek között a gázgyár szünete nagyon megbénítja a Hungária cipőgyár üzemét, amely vállalat pedig elsősorban a hadsereg részére dolgozik jelenleg.

Ha kerp is időközben a gázgyár porosz szenet, ezzel fenntarthatja ugyan gázt szolgáltatási üzemét rövidebb időre, de ez nagyon költséges, már csak azért is, mert nem pótolja a gázgyár valódi célját, amely abban nyilvánul, hogy a gáz mellett kokszt termel. A porosz szénből ugyanis nem lesz kokszt, mert az elég és égés után szét hull.

A kokszt eladást már is kénytelen volt a gázgyár megszüntetni, mert készlete oly kevés, hogy még a szerződéses szállításokra sem elegendő, a saját szükségletén kívül.

A jelenlegi kokszt készlete elsősorban magának a gázgyárnak van szüksége.

Ugyanis eminens érdeke a gázgyárnak, hogy az üzem megszüntetése után is melegen tartsa a kazánokat és más gépeket, mert ha a gázretorták kihűlnék, ami 8-10 nap alatt áll elő, a retorták összeroppannak, tönkremennek. Egyszerű befűtéssel újra üzembe nem hozható, hanem a retortákat teljesen szét kell szedni és nagy költséggel kijavítva újra kell összeállítani. Ez a munkát pár hetet igénybe vesz. Tehát ha a gázgyár az üzemszünet alatt is nem rendelkezik elég kokszzal, a nagy költségeken kívül, még legalább egy hónapi késedelemmel volna csakmét üzembe hozható.

Pontos közérdek kívánja tehát, hogy a gázgyár mielőbb kapjon elég és megfelelő szenet, mert üzembeszünetlése sok más vállalatot is közelebről érint.

Schwarz Isidor gázgyárigazgató mindent elkövetett már eddig is, hogy a vállalat szénhez jusson. Óhajtanád, hogy fáradsásának sikere legyen.

Az államszegélyek kifizetése.

Négy pénztárnál fizetnek.

Az államszegélyben részesülőkkel közlöm, hogy az államszegély kifizetéseket négy pénztár u. m. a városi adó és a házi pénztár, a tüzelő lakosságban 1. sz. segélypénztár (a Kert utcai fogyasztási adóhivatalban) a 2. sz. számú segélypénztár fogja teljesíteni.

A könyv átvételért mindenki tartozik a következő sorrendben a tüzelő lakosságban megjelenni, és a könyv átvétele után ahhoz a fizető pénztárhoz tartozik elmenni, ahova a fizetés végeztetve becsatolt.

Folyó évi február 16-tól február 28-ig esedékes államszegély kifizetések végeztetve jelenik meg a következők szerint: február 19-én hétfőn d. e. 1-1300 ig, d. u. 5001-6800-ig, február 20-án kedden d. e. 1301-2600 ig, d. u. 2601-2800 ig, 6801-7800 ig, február 21-én szerdán d. e. 2801-3000 ig, 3201-3600 ig, 4001-4200 ig, 7801-7900 ig, délután 3001-3200 ig, 3601-4000 ig, 7901-8500-ig, február 22-én csütörtökön d. e. 4201-5500-ig, d. u. 8501-9360 ig.

Házipénztár február 19-én hétfőn d. e. 1-200 ig, d. u. 5501-5700 ig, február 20-án kedden d. e. 1301-1500 ig, d. u. 2601-2800 ig, február 21-én szerdán d. e. 7801-7900 ig, d. u. 7901-8000 ig, február 22-én csütörtökön d. e. 4201-4400 ig.

Városi adópénztár: február 19-én hétfőn d. e. 201-500 ig, d. u. 5701-6000-ig, február 20-án kedden d. e. 1501-1800-ig, d. u. 6801-7100 ig, február 21-én szerdán d. e. 2801-3000 ig, d. u. 3001-3200 ig, február 22-én csütörtökön d. e. 4401-4700 ig, d. u. 8501-8900 ig.

Tüzelő lakosság segélypénztár: február 19-én hétfőn d. e. 501-900 ig, d. u. 6001-6400 ig, február 20-án kedden d. e. 1801-2200-ig, d. u. 7101-7500 ig, február 21-én szerdán d. e. 3201-3600 ig, d. u. 3601-4000-ig, február 22-én csütörtökön d. e. 4701-5200 ig, d. u. 8901-9360 ig.

Kert utcai fogyasztási adóhivatali pénztárral: február 19-én hétfőn d. e. 901-1300 ig, d. u. 6401-6800 ig, február 20-án kedden d. e. 2201-2600 ig, d. u. 7501-7800 ig, február 21-én szerdán d. e. 4001-4200 ig, d. u. 8001-8500 ig, február 22-én csütörtökön d. e. 5201-5500 ig, d. u. 8501-8800 ig sorszámmal ellátott egyéneket fogja fizetni.

Hogy a kifizetés fennakadást ne szenvedjen, mind a egyes államszegélyezett tartozik megvárni hozni váltópénzt és azt a kifizetés alkalmával a pénztárnál beváltani.

Mindazon, akik államszegély könyveikért a fentebb jelzett sorrendben a kifizetési napon még nem jelennek, azok államszegélyeit csak egy később meghatározott napon fogják megkapni.

Nagyvárad, 1917. február 15.

Juricskay Barna,
tanácsos.

Megvettem egy nagy mennyiségű

eredeti berlini szabású finom, szép és
sikkes mellfűzőt

és azokat igen szolid áron, bocsájtom
nagybecsű vásárlóim rendelkezésére.

Resztenbaum Juliska

fűzőszalonja Nagyvárad, Rákóczi-ut 6. sz.

..HIREK..

VERSEK.

*

Visszatérünk.

Itt visszasírunk minden könyvet,
Itt a bubánat jóbarát.

Elmerni könnyű, ámde könnyebb
Halál-halálba térni át . . .

Itt könnybe olvad szét a vérünk,
De innen mégis — visszatérünk!

Élőn haló lelkem nem sejtí:
Te vagy távol? vagy én vagyok?

Ha nem lehet ma visszamenni,
Vársz újra, újra egy napot . . .

Itt . . . vérbe olvad szét a vérünk,
Ha késve is, de — visszatérünk!

Közel . . . csupán a távot érzem . . .
S itt — szeretik a holtakat,

Mindent szabad itt a harcúterem,
Csupán csak élni nem szabad . . .

. . . Innen haza folyik a vérünk,
Ha holtan is, — de visszatérünk.

Tűzkerezsztég.

Vérharmat hull a földre halkan.
Én gázolok — a vércsatakban.

Imbolygó, utvesztő helyek
Vér, könny, kín, seb, Halál. Megyek.

Bornyum alatt lereskad testem,
De lelkem száll büszkén, üntelten.

Jön az orosz . . . Ajkam hörög:
Öljön meg ő . . . Én nem ölök . . .

S mégis . . . Kitérés nincs előre
Ó ráma céloz . . . a puská töltve . . .

A földre roskadok le csöndben . . .
Uram, bocsáss meg . . . Öltöm . . .

Hadd jöjjön!

Hadd jöjjön a föld égi pokla!

Van a magyarok Istene!
Az éz, az agyvelő fagyjon meg!

S olvadjon szét a szív bele!
Hadd hulljon a Halálgép hangja.

Izzadjon most a Géphalál,
Legyen hát élet az a lélek,

Mely az emberbe hálni jár.
A végnélküli végtelenség

Igy zúg az éjbe csöndesen,
Letérellek, lereskadok most

S a vérvő földre könyezem.
A legutolsó éjszakából

Egy darab éjt küldök neked.
Borulj ágyamra és öleld át

A katonaköpenyemet! . . .
Az leonzo elke.

Mikor még éltek . . . ! . . . sorba állították
E hőseket, de már nyugosznak itt.

— Elvitte a Halál a vér adóját . . .
Most már — csak a kereszt sorakozik.

Mind föltakar most . . . élesen, vigyázzva,
S mind álmát őrzi ott a sirba' lent,

Remélve vár a kárte, trombitára
„Vigyázz”-ban — a keresztfa regiment.

Egy árny halottat hoz megint az éjbe . . .
Mély sirgódörbe dobja esőndesen, —
Földet szór rá, . . . keresztet tűz föléje
S kuszált betűkkel írja rá — nevem.

Buchter Zoltán.

* **Szentségimádás.** A farsang három utolsó napján: holnap hétfőn és kedden egész napig tartó szentségimádás lesz a Szent László plebánia templomában. A szokás szerint. Ma, vasárnap délelőtt 6, 7, 9 és 11 órákor lesznek szentmisék. A 9 órai szent misét Spett Gyula preláta kanonok mondja és dr. Lestyán Endre plebános tartja a szent beszédet. Este 7 órákor lesz a szentségbetétel, amikor a szent beszédet Szilágyi Dózsa premonstrai tanár tartja. Hétfőn reggel 9 órákor dr. Karácsonyi János c. püspök tartja a nagy misét és Schriffert Béla püspöki szertartó mondja a szent beszédet. Kedden reggel 9 órákor a nagy misét dr. Vucskics Gyula prépostkanonok szolgáltatója és Paulik Béla segédlelkész predikál. A szentségimádás mind a három napján délután 3 órákor vacsorna lesz.

* **Vasárnap a plebánia templomában.** Vasárnap, a nagyváradai plebánia templomában az isteni tiszteletek a következő sorrendben tartatnak: a várad elzei plebánia templomban: reggel 7 órákor, 8 órákor szentmise, délelőtt 9 órákor ünnepélyes szentmise és szentbeszéd, délelőtt fél 12 órákor szentmise; délután 3 órákor litánia, este fél 7 órákor szentbeszéd és háborus ajtósság; — a Szent László templomban: reggel 7 órákor csendes mise, 8 órákor predikáció és fél 9 órákor a tanulók miséje, délelőtt 9 órákor szent beszéd és ünnepi szentmise; 11 órákor szentmise; — délután 3 órákor litánia, este 6 órákor szent beszéd és háborus ajtósság; — a várad velencei plebánia templomban: reggel 7 órákor szent mise, reggel 9 órákor ünnepi szentmise és szentbeszéd; — este 6 órákor predikáció és háborus ajtósság.

* **A jogakadémia dékánjának megerősítése.** A vallás és közoktatásügyi miniszter dr. Lutter János a nagyváradai kir. kath. jogakadémia nyug. rendes tanárját dékáni állásában megerősítette.

* **A Szigligeti Társaság Rádió-émlékünnepé.** A Szigligeti Társaság ma vasárnap tartja meg kegyeletos ünnepét, amelylyel bldogult elnöke: Rádió Ödön fnyes emlékezetének tartozik. A nagyérdemű ünnepség teljes műsora a következő:

I. Megnyitó. Elmondja S. s. Ede, a Társaság elnöke. Emlékbeszéd. Elmondja: Baró Gy. Pál főügyészhelyettes, a Társaság vendége. Rádió Ödön és a modern irodalom. Irta és elmondja Antal Sándor, a Társaság rendes tagja, a irodalmi szakosztály elnöke.

II. Háborus költemények. Tabéri Gyula és Gödör Ferenc versei. Előadja Zsoldos Ádám. — Nadány Zoltán és Juhász Gyula versei. Előadja Kassich Eszter. — Duka Ákos és Sas Ede versei. Előadja Bibó Ákos, a Társaság rendes tagja. A felolvasások és a várcsbáza dísztermében lesz és pontban 11 órákor kezdődik.

* **Pénztézetek közgyűlése.** Ma, vasárnap, három nagyváradai pénztézet tartja évi közgyűlést. A Bihar megyei Takarékpénztár délelőtt fél 10 órákor, — a Nagyváradai Hitelbank délelőtt 11 órákor és a Polgári Takarékpénztár szintén délelőtt 11 órákor tartják közgyűléseiket saját helyiségükben.

SZÍNHÁZ.

A MAI SZINLAPOK.

Délután 3 órakor, fél helyárral:

Lili.

Operett 3 felvonásban.

SZEMÉLYEK:

Antonia Plinhard tüzér	—	Bihari Sándor
De la Grange Batteliers báró	—	Tarnai Béla
Saint Hipolite vicomte	—	Szigeti Jenő
Bompán professzor	—	Rákosi Ferenc
René	—	Zsoldos Andor
Antoine	—	
Amel	—	Sz. Zsigmondi Anna

Este 7 órakor, teljes helyárral:

A családő.

Operett 3 felvonásban.

SZEMÉLYEK:

Csengeri Benedek, tőkepénzes	—	Sik Rezső
Dorottya, a felesége	—	J. Gazdy Aranka
Csengeri László unokatestvérük	—	Tompa Béla
Csengeri Lili unokahuguk	—	Szebeni Margit
Belera, spanyol táncosnő	—	Vigh Manci
Vékony Isidora	—	T. Pogány Janka
Trombitás Julesa, dajka	—	Sz. Zsigmondy Anna
Haly Hasszán	—	Rákosi Ferenc

Heti műsor:

- Hétfő: A családő.
- Kedd: A családő.
- Szerda: A családő.
- Csütörtök: A szép asszony (Bemutató előadás).
- Péntek: A szép asszony.
- Szombat délután: Harom a kislány.
- Szombat este: A szép asszony.
- Vasárnap délután: Kárpáthy Zoltán.
- Vasárnap este: Mágna Miska.

A családő.

— A Szigligeti színház ma esti bemutatója. —

Vasárnap este a Szigligeti színház a német színpadokon sikert aratott operettek egyik legszínesebb és legérdekesebb műveit mutatja be, amely Becben — példátlanul — párhuzamos népszerűsége miatt.

A borsói Ringól a Práterig szinte hangosok az utcák a Der selige Balduin kedves melódiáitól, amelyek őszintesége a Családő címen került a parfürával magyar színpadra, vagy tán jobban mondva a nagyváradi színház színpadára, amennyiben itt játszott először magyar színpadon a Családő.

Ez az operettnek valamennyi változatja között még az a ritka értéke is megvan, hogy egységes és eleményű librettója, zene nélkül is pompásan megállana, oly ötletgazdag, vidám és megragadó.

A valószínűleg a világéleztársaságban, színpadoktól tekkel teli operett előadásain mindkét együttes első számú első lépnek fel közöttük Sz. Zsigmondy Anna, Vigh Manci és Szebeni Margit.

A szép asszony.

Gábor Andor színművének a bemutatója.

Ahogy a maga várható nagysikere után, szerda esti előadásával csak rövid időre lekerül a műsorról a Családő, helyét nyomban egy másik újdonság: Gábor Andor színműve: A szép asszony veszi át csütörtökön este a műsor uralmát.

Fontos kelleke a szép asszony sikere biztosításáért a kifogástalan előadás és a műszereplő művészi kvalitásai, amely kellek egyikét Erdélyi Miklós, a szakavatott, kitűnő rendező, másikat pedig az garantálja,

hogy a Szép asszonyt nálunk H. Körösey Juci fogja játszani.

A Szigligeti színház társulatának ez a külsőségeiben megnyerő előnyökben gazdag drámai művésznője, nem egy értékes lendülettel bizonyította már, hogy teljes pompájában kifejlődött benne a megértése és megérzése tudása a komplikáltabb női egyérségek rejtelmeinek és Gábor Andor szép asszonya éppen ezektől a nőkből való, akik kápráztató szingádaságot követelnek a címszerep től.

H. Körösey Juci művészi tudása mellett, minden feladattal megbirkózni kész, törhetlen ambícióját is sorompóba viszi a Szép Asszony sikerének biztosítása érdekében és így a csütörtöki bemutató elő, egy valóban megkülönböztetett művészértékű színházi est reményében tekinthet a közönség.

— A ma esti előadás, valamint a Családő többi előadási is esti hét órakor kezdődik.

NYILTTÉ

Köszönetnyilvánítás.

Mindszoknak, akik a feledhetlen kedves jó férj, ap, testvér és rokon végtiszteaságán megjelentek vagy részvételeiket kifejezték, ez úton mond hálás köszönetet a gyászbeburult Gulácsy-család.

SZERKESZTOI POSTA.

Orv. Csengeriné A gyermek ügye az árvaszék elé fog kerülni, ott megvizsgálják a dolgot a nem történetik vele semmi igazságtalanság. Tanult jelentse be az árvaszéken.

Rokkant Munkaközvetítés végett forduljon dr. Czifra főispán urhoz. A rokkantnyugdíj oly kevés, hogy abból ugyan házat senki nem vesz. Előre 20—30 évre nem adják ki a nyugdíjat

Főszerkesztő:	Felelős szerkesztő
DR. KRÜGER ALADÁR	DR. PAPP KÁROLY

Viadó legelő. Dunafelva határában 300 kishold területű legelő 1917 január 1 től berbeadó. Értekezhetni a Polgári takarékpénztárnál Kosutha utca.

* **Bo ti szoga** felvétetik, Komlós Testvéreknel.

Ingatlanok eladása és vétele.

Intézetünkrel ház- és egyéb ingatlanok eladása és vétele dolgában több bejelentés történt. Felhívjuk tehát azokat, akik ház vagy más ingatlant

venni vagy eladni

akarnek, hogy ebbeli szándékukat intézetünknel haladéktalanul

jelentsék be,

mert kitűnő összeköttetésünknel fogva ez igényüket a leggyorsabban és legkedvezőbben ki tudjuk elégíteni

Az ingatlan átadások lebonyolítása érdekében szükség esetén előnyös kölcsönökről is gondoskodunk.

Ujvárosi Takarékpénztár r. t. Nagyvárad, Szent-László-ter 5.

VIGADÓ mozgószínház

Vasárnap
A halál küszöbén
dráma 3 felv.

Előadások kezdete: Szombaton, vasárnap és ünnepnapon 8 órakor és hétköznapokon 5-kor.

URANIA mozgószínház

Vasárnap
A pavilon titka
dráma 3 felv.

Előadások kezdete: Szombaton, vasárnap és ünnepnapon 8 órakor és hétköznapokon 5-kor.

APOLLO mozgószínház

Vasárnap
A szép asszony
dráma 5 felv.

Előadások kezdete: Szombaton, vasárnap és ünnepnapon 8 órakor és hétköznapokon 5-kor.

Heti árjegyzék

HADI MOZSÁR PORCELLÁN ÜTŐVEL . 6 K

- China ezüst kenyer kosár fogóval . . . 5 K
- China ezüst cukor tartó fogóval . . . 5 K
- China ezüst vaj tartó fogóval . . . 5 K
- China ezüst cukor kosár fogóval . . . 5 K
- China ezüst gyümölcs állvány tállal . . . 5 K
- China ezüst dohányzó készlet tálcával . . . 5 K
- China ezüst gyümölcs kosár színezve . . . 5 K
- Alpaca torta állvány majolika betéttel . . . 5 K
- Alpaca kenyer kosár majolika betéttel . . . 5 K
- China ezüst talpas állvány színezve üveggel . . . 5 K
- Majolika vizes kancsó színezve . . . 5 K
- Majolika téstás tállal színezve 6 tányérral . . . 5 K
- Majolika virágvasa színezve roccoco . . . 5 K
- Befőttes készlet színezve roccoco 6 tányérral . . . 5 K
- Befőttes állvány színezve 6 tányérral . . . 5 K
- Likör készlet tálcával aranyozva 6 szem . . . 5 K
- Boros készlet roccoco aranyozva 6 szem . . . 5 K
- Sörös készlet roccoco aranyozva 6 szem . . . 5 K
- China ezüst talpas gyümölcs állvány . . . 10 K
- Mo-dó készlet fayence színezve roccoco . . . 10 K
- Gyermek mo-dó készlet színezve felszerelve . . . 10 K
- Fűszer készlet színezve felszerelve állvánnyal . . . 10 K
- Teás készlet színezve aranyozással 6 szem . . . 12 K
- Kávés készlet színezve aranyozással 6 szem . . . 12 K
- F-ketékávés készlet tálcával színezve 6 sz. . . 12 K
- Ebédő készlet sz. aranyozással roccoco 6 sz. . . 36 K
- Ebédő kész. sz. aranyozással roccoco 12 sz. . . 80 K

Konyha felszerelések, zománcozott acél főző-dények, Evőeszközök, kávéházi és vendéglői felszerelések.

Répkerepezés, ablak üvegezés gyorsan és pontosan előnyös árral készül.

Eladás nagyban és kicsinyben.

KOMLÓS TESTVÉREK

üveg nagykereskedés
Zöldfa-u. 13. Telefonszám 372.

Bubla és Társa.

Cégtulajdonos: Bubla József
Sztaroveszky-utca 1.

Minden kapható e fűszer
és csemege kereskedésben.
Szalámi, sajt, szalonna,
kitűnő **Málnaszörp,**
Törley pezsgő, valódi
kitűnő **ó-borok.**

Saját termésű bor.

Szappanok. Naponta friss
izletes házikenyer. Felvágott
fa házhoz szállítva. Élelmi
cikkek. Naponta friss vaj,
remek lipthói túró.

Telefonszám 11-49.

Vas és rézágyak

afrikai és lőszómatracok,
amerikai és sodrony-
ágybetétek: összehajtott
ágyak eredeti gyári áron
kaphatók

Tátray Sándor

r-t.-nál Körös-utca 11.

Telefon szám: 558

Merza Kálmán

nyerges és szilgyártó Nagyvárad,
Rákóczi-ut 19. szám.

Telefon: 3-65 Telefon: 3-65

Tiszti nyereg és szijazat, ko-
csizó és igás szerszámok, kocsi-
ülés, lábvédők és szerszámok
raktára.

VILLAMOS MŰVE

NAGYVÁRAD VÁROS

IRODA, RAKTÁR ÉS TELEP:

NAGYVÁRADON, VÁR-TÉR 1. SZÁM.

A telep telefonja 514.

A telep telefonja 514.

1 LITER VIZ FELFORRALÁSA
CSAK 4 FILLÉRBE KERÜL.

Értesítjük a város t. Villamos vasalók,
közönségét, hogy a legújabb rendszerű
főzőedények,
tea főzők,

megérkeztek és a legolcsóbb árban kaphatók.

Wolfgram és egyéb izzólámpák a legolcsóbb
árban telefon rendelésre díjmentesen
házhoz szállítva. Elvállalunk villamos vilá-
gítási és erőátviteli berendezéseket. Egész éjjel
gyegetes szolgálat.

Csillárok, 1/2 wattos ivlámpapótlók 2000
gyertyafényig.

Villamos motorok nagy választékban kap-
hatók.

Költségvetéseket díjmentesen készítünk

Főszerelő telefonja
55.

Főszerelőtelefonja
55.

1 ÓRAI VASALÁS CSAK
12 FILLÉRBE KERÜL.

Eladó muraközi mén.

A nagyváradai lat. szert.
káptalan iklódi gazdasá-
gában eladó egy 6 éves
sárga telivér muraközi mén.

Bővebb felvilágosítást nyújt Jancsó
Lajos számtartó. Iklód puszta, a. p.
Nagyvárad, Telefon 495.

Az Erzsébetligeten lévő
4 ujj földszintes
házban egy és két szo-
bás lakások mellékhe-
lyiségekkel május hó
1-re kiadóak.

Értekezni lehet a 3. épület-
ben lakó ház mesternél, vagy
Incze irodában Bémer-tér 3.

Helfy József utóda

NAGYVÁRAD.

KOSSUTH LAJOS-UTCA 7.

Telefon-szám: 51 Alapítotott 1868. évben.

Ajánl dús raktáráról előnyösen:
lisztes és gabonaszakokat, ponyvá-
kat, mindenféle legjobb kötélárut,
kender és papirzsinegeket,

szalmaszakok, pokrócok és
takarókat,

gazdasági erős esztrákot és fedél-
lemezeket, olajokat és gépszirt.

Nagy raktár kárpitos kellékekben.

Beraktározás!

Áruk, butorok, termények stb. rövidebb-
hosszabb időre való beraktározására meg-
felelő helyiségek, ezeken kívül boros- és
száraz-pincék, istállók, kocsiszínek is állanak
rendelkezésre. A beraktározott tárgyakat tűz-
és betörés ellen biztosítjuk. Közelebbi fel-
világosítással szolgálunk.

Fekete Sas és Zöldfa Rész.-Társ
beraktározási osztálya.

Iroda: Sas-passage, 24. sz. lépcső. Telefon 14 00

Mezőgazdáknak saját gaz-
dasági szükségletükre szol-
gáló köles hántolását a Hadi
Termény-Részvénytársaság
feltételei szerint elvállaljuk.

Moskovits Adolf és Fiai

„Adria“ R. T. Nagyváradon.

Kiadó. Arany János-utca 7. sz. házban
egyedülálló 4 szobás modern lakás fűrdő-
szoba s egyéb mellékkeliségekkel 1917
augusztus hó 1-re. Értékezhetheti a Polgári
Takarékpénztárnál Kossuth-utca.

Eladó

Kórház-u. végétől 10 perc
távolságra jobb oldalon
1900 □ méter szőlő és
gyümölcsfával beültetett te-
rületen 3 szoba, verenda,
konyha, kamara, pince és
mellek épületből álló ház
házz. 171-7. Asztalos Jenő.

Mindenféle vidéki megrendeléseket a zonnal szállítunk.

Telephon 92. sz.

Alabástrom szappan

legjobb és legtisztább anyagokból készül, kitűnően habzó, igen tartós, teljesen lugmentes finom szappan kellemes illatánál fogva általánosan elvan terjedve

1 db ára 3 kor. 50 fillér.

EMIR

keleti hajfestő

legszebb fekete, vagy barna színre fest néhány perc alatt minden haját, bajuszt és szakált. Teljesen ártalmatlan. Használata egyszerű és a festés igen sokáig tart. Óvakodjunk utánzatoktól csak **EMIR** névvel ellátott dobozokat fogadjunk el.

1 készlet ára 3 kor. 50 fillér.

Ha szeplőjétől és pattanásoktól meg akar szabadulni, ha üde, friss arcot akar, úgy használjon

alabástrom arczerémet

kétféle minőség van forgalomban nappali és esteli használatra

1 tégely ára 1 kor. 30 fill.

Fenti szerek kaphatók;

NÉMETH PÁL

„Arany Kereszt”
gyógyszertárában.

Nagyvárad, Szent László-tér.
(Városháza mellett)

Ő csász. és Apost. kir. Felségének

legfelső felhatalmazása folytán

44. CSÁSZ. KIR. ÁLLAMSORSJÁTÉK

polgári jótékony célokra.

Ezen sorsjáték 21.146 készpénz nyereményt tartalmaz, 625.000 kor. összértékben.

A főnyeremény 200.000 korona.

A huzás nyilvánosan Wienben, 1917. február 22-én fog megtartatni.

Egy sorsjegy ára 4 korona.

Sorsjegyek Wienben a csász. kir. államsorsjátékok osztályánál, III. ker., Vordere Zollamtsstrasse 5. sz. a. a m. kir. lottóvédéki igazgatóságnál Budapest, IX. ker. Fővámház, továbbá a lottógyűjtődékekben, dobánytörsdékekben, vasutaknál, adó-, posta- és táviradabivataloknál, váltóüzletekben stb kaphatók. Játéktekerek sorsjegy vetők részére ingyen adatk ki. A sorsjegyek portómentesen küldetnek szét.

A csász. kir. államsorsjátékok vezérigazgatóságától.
Jótékonycélu sorsjátékok osztálya.

Nagyteleky és Arany János utca sarkán lévő házban az emeleten egy modern négy szobás lakás erkéllyel és n ellékhelyiségekkel május hó 1-re kiadó!

Ugyanitt egy **üzlethelyiség** és egy souterrainban lévő egy szobás lakás aug. 1-re kiadó!

Értekezni lehet a házmesternél, vagy INCZE irodában, Bem-tér 3 ik szám alatt.

IZSAK LIDIA

elsőrendű fűzőszalon

Nagyvárad,

Park-szálloda

Nagy Sándor-u. 1.

qletében.

Fűzőket a legelső divat szerint 2 óra alatt elkészítünk, kész fűzőkben egyenes tartók, melltartók és baskótökben nagy választék. Fűzőket választás végett vidékre is küldünk, tisztításokat és javításokat pontosan elkészítünk. Szigligeti ezinház művészónének egyedüli szállítója.
Telefon: 11-53.

FACIPÓ-GYÁR

Haas Lipót

LINOLEUM

NAGYVÁRAD
RÁKÓCZI-UT 5. SZÁM.

Cipőfelsőrész bőrből,
talp és sarok fából.

Nagyság: 27-28, 29-35, 36-39, 40-48.
Ár: 14.-, 16-70, 19-40, 24.-K.

DETAIL

ENGROS